

FORSKRIFT OM ORDENSREGLEMENT I GRUNNSKOLEN I Vestvågøy kommune

I. Innledning

Kommunen skal med utgangspunkt i opplæringsloven gi forskrifter om ordensreglement for den enkelte grunnskole. I utdanningsdirektoratets veileder finner vi at ordensreglementet kan bidra til et velfungerende skolesamfunn ved at det gis regler for hvordan elever kan ha det, hva elevene kan og ikke kan gjøre, og hva som skjer hvis reglene brytes. <http://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/finn-regelverk/etter-tema/Laringsmiljo/Ordensreglement-Udir-8-2014/>. Ordensreglementet er også et grunnlagsdokument for vurdering i orden og oppførsel.

Forskrift om Ordensreglement i Vestvågøy kommune tar utgangspunkt i de verdier, prinsipper og praksis som fremmes i FN's Barnekonvensjon (Sjumilssteget), Opplæringslovens § 1.1

Formålsparagrafen, Overordnet del av Læreplanen for grunnskolen – verdier og prinsipper og Kommunedelplan for Oppvekst i Vestvågøy kommune.

Det betyr at disse verdiene, prinsippene skal gjenspeiles i den praksis som utføres i skolenes arbeid med å utvikle gode skolemiljøer/læringsmiljøer for elever og ansatte.

FN's barnekonvensjon (sjumilssteget)

Barnekonvensjonen er den første internasjonale menneskerettighetskonvensjonen som gir barn en spesiell juridisk status. Den stadfester at barn har menneskerettigheter, og krav på spesiell beskyttelse. Alle stater som har sluttet seg til barnekonvensjonen må følge det som står i den. Sjumilsstegets mål er å få saksbehandlerne i fylkesmannsembetene og kommunene til å bruke barnekonvensjonen aktivt i all saksbehandling som angår barn og unge.

Formålsparagrafen sier at opplæringen skal (Opplæringslovens § 1-1):

- ..skje i samarbeid og forståing med heimen
- ..byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.
- ..forståinga av den nasjonale kulturarven
- gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overttyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling
- ..utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet.
- ..ha medansvar og rett til medverknad.
- ..Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst.

Læreplanens overordnede del, verdier og prinsipper viser blant annet til:

- Denne delen av planen skal prege det grunnsynet som skal prege pedagogisk praksis i hele grunnopplæringen
- De det gjelder er lærere, instruktører, assistenter, skoleledere, skoleeiere, andre yrkesgrupper i skolen
- Verdiane i formålsparagrafen skal prege skolens og lærernes møte med elevene og med hjemmene
- Elevenes beste skal alltid være et grunnleggende hensyn
- Videre fokuseres det på det hele mennesket med overskrifter som: menneskeverd, identitet, kritisk tenking/etisk bevissthet, skaperglede/engasjement/utforskertrang, respekt for naturen, demokrati og medvirkning. I tillegg beskrives prinsipper for læring, utvikling og danning, sosial læring og utvikling, kompetanse i fag, grunnleggende ferdigheter, lære å lære, mm.
- I siste del «prinsipper for skolens praksis fremheves:
 - o Et inkluderende læringsmiljø. Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle og elevene skal oppleve medvirkning
 - o Undervisning og tilpasset opplæring. Skolen skal legge til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.
 - o Samarbeid mellom skole og hjem. Foreldrene og foresatte har hovedansvaret for barnets oppdragelse og utvikling.

Kommunedelplan Oppvekst Vestvågøy kommune

I 2017 vedtok kommunestyret kommuneplanens samfunnsdel. Den slår fast at følgende visjon:

«Midt i Lofoten har vi robuste unga, god livskvalitet for alle og alt kan være mulig! Stolt Lofoting.»

Forskrift om ordensreglement i grunnskolen i Vestvågøy kommune:

§ 1 Hjemmel

Med hjemmel i lov av 17. juli 1998 nr. 61 (Opplæringsloven) om grunnskolen og den videregående opplæring § 2-9 og 2-10, fastsettes forskrift om felles ordensreglement for skolene i Vestvågøy Kommune.

§ 2a Formål

Vestvågøykolen skal være preget av inkludering, læring, trygghet, trivsel, respekt og toleranse. Disse verdiene skal også gjelde overfor elever som på ulike måter kan ha kommet i skade for å krenke god orden og oppførsel.

For å fremme slike verdier, og for å oppnå et godt læringsmiljø for elever og ansatte, er det behov for gode voksne rollemodeller som kan hjelpe barn og unge å lære god orden og oppførsel. Det er videre behov for felles forståelse og felles regler i skolesamfunnet.

§ 2b Strategi

I skolehverdagen skal de ansatte - og foreldrene - praktisere prinsippene i vurdering for læring for å støtte elevenes læring i orden og oppførsel. Det vil si:

- å sikre at elevene har forstått hva som er god orden og god oppførsel, og hva som forventes av dem
- å sikre at elevene får gode og konstruktive tilbakemeldinger på sin orden og oppførsel
- å sørge for å ha en god dialog med elevene om hvordan de kan forbedre seg
- å sørge for at elevene er aktive og medvirkende i arbeidet med å bedre egen orden og oppførsel

Elever, foresatte og ansatte skal involveres i en prosess for å få en felles forståelse av disse verdier og rammer. Det skal være en grunnleggende enighet om at elever som bryter disse rammer skal gis mulighet til å forbedre seg gjennom veiledning og i samarbeid mellom skole og hjem. Et godt skole- og læringsmiljø (opplæringslovens § 9a) er en viktig forutsetning for at elevene får mest mulig ut av tiden de tilbringer på skolen. Ordensreglementet er et virkemiddel for å nå målsettingen med å sikre at skolesamfunnet er en lærings- og arbeidsplass der alle trives og får muligheten til å gjøre en god jobb.

§ 3 Virkeområde

Ordensreglementet omfatter alle kommunale grunnskoler i Vestvågøy kommune.

I tillegg kan den enkelte skole utvikle utfyllende ordensregler tilpasset skolens behov. Rektor fastsetter disse, etter høring i skolens ulike organer, slik som samarbeidsutvalget, skolemiljøutvalget, elevrådet, foreldrerådet og de ansattes organisasjoner. Dersom rektor vurderer at det er behov for en umiddelbar ny regel/regelendring kan denne iverksettes inntil den er behandlet i de ovennevnte organer.

Ordensreglementet gjelder for alle aktiviteter i skolens regi, uavhengig av sted. Ordensreglementet gjelder også skoleveien.

§ 4 Ansvar

§ 4.1 Generelt ansvar for elever, ansatte og foreldre/foresatte

Vestvågøyskolen skal gi elevene de beste muligheter for læring og utvikling. Det er derfor viktig å skape et godt arbeidsmiljø for elever og ansatte. Alle parter skal omtale og behandle hverandre med respekt.

§ 4.2 Spesielt ansvar for de ansatte

Ansatte er rollemodeller for barn og unge. Rektor er ansvarlig for at hver skole definerer hva det innebærer å være en god rollemodell (voksenstandard). Det skal legges særlig vekt på at lærere opptre som profesjonelle trygge voksne, behandler alle barn med respekt og legger til rette for at barn kan lære orden og oppførsel i tråd med prinsippene i vurdering for læring. Vestvågøy kommune forventer at alle ansatte er lojal mot hva som bestemmes.

§ 4.3 Spesielt ansvar for elever og foresatte

Elevene skal få mulighet til å medvirke på de regler som besluttes i skolen. De har spesielt ansvar for at de følger disse.

Det er av stor betydning at foresatte omtaler andre elever, lærere og skolen på en positiv måte. De har spesielt ansvar for at det man blir enig om i ordensreglementet følges opp i hjemmene.

§ 4.2.1 Opplysningsplikt

Rektorene har sammen med kontaktlærerne ansvar for at ordensreglene gjøres kjent for elever og foreldre hvert år ved skoleårets begynnelse.

§ 4.2.2 Handlingsplikt

De ansattes aktivitetsplikt følger av opplæringslovens § 9a. Opplæringslovens sier følgende:

§ 9a-2: « Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring».

§9 a-3 sier: «Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helse, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.»

§9a-4: «Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg. Se utdypet beskrivelse i opplæringsloven.»

§9a-5: «Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Se utdypet beskrivelse i opplæringsloven.»

II. Regler og konsekvenser

Udirs beskrivelser:

<https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/Laringsmiljo/Ordensreglement-Udir-8-2014/7-Hva-reguleres-i-et-ordensreglement/>

Når elever ikke følger de felles regler skolen har, medfører det konsekvenser. Konsekvensene skal ha nær sammenheng med § 2b, vurderingsprinsippene. Elevene skal forstå hva som forventes, få konstruktive tilbakemeldinger, oppleve dialog og medvirke. Det er lærers ansvar å legge til rette for en slik læringsprosess. I noen tilfeller vil det være nødvendig å ha med foreldre/foresatte på denne prosessen. Dersom elevene likevel ikke forbedrer seg vil det kunne medføre nedsatt karakter i orden og oppførsel på ungdomstrinnet.

Vurdering: Det gis bare karakterer på ungdomstrinnet, halvårsvurderinger 2 ganger i året og sluttvurdering når eleven forlater ungdomstrinnet. Det er elevens orden og atferd når sluttvurdering skal gis våren når eleven avslutter ungdomstrinnet, som kommer på vitnemålet.

Barnetrinnet skal ha halvårsvurderinger uten karakterer 2 ganger i året. Halvårsvurderingene skal gis på bakgrunn av hvordan elevene har opptrådt gjennom et halvår.

Det betyr at eleven ikke skal vurderes ene og alene ut fra f.eks. en episode som har vært relativt alvorlig – men ut fra hvordan eleven i samspill med læreren faktisk har forbedret seg inn mot en halvårsvurdering eller sluttvurdering. En hendelse skal ikke «henge» med eleven dersom eleven i samspill med de andre faktisk har lært og forbedret seg innen det settes karakter/vurdering.

§ 5.1 Orden

Elevene skal ha god orden. Det er god orden å:

- Møte presis til timer og avtaler på skolen.
- Følge de beskjeder som blir gitt.
- Bidra til å holde skolens område rent og ryddig.

- Ta ansvar for eiendeler utdelt fra skolen, og private eiendeler.
- Holde orden i egen hylle / skap, og rundt, og på sin egen pult.
- Ha med nødvendige læremidler og utstyr.
- Gjøre arbeid man blir pålagt så godt som man kan til rett tid.
- Elever og foresatte har ansvar for å holde seg oppdatert på den aktuelle læringsplattformen skolen bruker
- Legge mobiltelefon hjemme, avslått i sekken eller på anvist sted fra lærer / voksen på skolen.
- Bruke utstyr som ikke kan skade andre.
- Oppholde seg på skolens område om ikke annet er avtalt.
- Bruke hjelm og refleksvest på sykkelture i skolens regi, og på skolevei.

§ 5.2 Konsekvenser

Brudd på ordensreglene kan medføre følgende tiltak:

- a. Vurderingssamtaler med voksen med forslag/veiledning på hva eleven skal gjøre for å forbedre seg. Elev involveres og medvirker.
- b. Samtaler med elev/foresatte med formål å komme frem til tiltak og løsninger som kan bedre elevens oppførsel.
- c. Det skrives referat fra samtalene. Dokumentasjon (anmerkninger o.l.) legges på skooler. Det presiseres i samtalene og i referatet at dersom eleven ikke forbedrer seg vil det etter en samlet vurdering kunne føre til nedsatt vurdering/karakter i orden.
- d. Gjenstander som blir brukt på en farlig, provoserende eller krenkende måte kan bli inndratt. Inndratte gjenstander kan hentes av foreldre/foresatte. Ulovlige gjenstander overleveres politiet. Ulovlige rusmidler overleveres politiet.
- e. Pålegg om oppgaver for å rette opp skade som er påført skolens eiendom eller eiendeler (rydde søppel, fjerne tagging, vaske o.l.) Dersom dette ikke innfris, faktureres foresatte for arbeidet, og evt. eiendelene, eller det som er skadet.
- f. Beskjed om å møte utenom vanlig skoletid/være igjen etter skoletid.
- g. Midlertidig eller permanent endring av klasse/gruppetilhørighet. Foreldre/foresatte forhåndsvarsles og gis anledning til å uttale seg.
- h. Individuelt undervisningsopplegg
- i. Mobiltelefon kan tas fra eleven, og hentes på skolens kontor når skoledagen er over.
- j. Rusmidler som snus og tobakk tas inn og må hentes av foresatte.

§ 6.1 Oppførsel

Elevene skal ha god oppførsel. Det er god oppførsel å:

- Være hyggelig og høflige mot hverandre.
- Vise respekt mot andre mennesker.
- Være rolig i timene. Unngå å forstyrre undervisningen og læringsmiljøet.
- Vise respekt for skolens eiendeler.
- Ballspill gjennomføres på anviste steder som gymsal og ute på ballbaner.
- Gå rolig inne, og ikke løpe
- Bruke digitale hjelpemidler når det er avtalt med lærer.
- Snakke uten å banne/bruke ukvemsord.
- Du skal ikke:
 - Mobbe, trakassere andre, fysisk, verbalt eller digitalt.
 - Ta bilder/film av andre uten samtykke
 - Være voldelig
 - Bruke rusmidler (røyk, snus, alkohol, narkotiske stoffer)
 - Ha med farlige gjenstander eller våpen på skolens område

§ 6.2 Konsekvenser

Brudd på reglene medfører følgende tiltak:

- a. Vurderingssamtale med eleven med forslag/veiledning på hva eleven skal gjøre for å forbedre seg. Elev involveres og medvirker.
- b. Samtale med elev/foresatte med formål å komme frem til løsninger som kan bedre elevens oppførsel.
- c. Det skrives referat fra samtalene. Det presiseres i samtalene og i referatet at dersom eleven ikke forbedrer seg, vil det etter en samlet vurdering kunne føre til nedsatt vurdering/karakter i oppførsel.
- d. Elev kan holdes borte fra andre elever dersom lærer/rektor mener det er riktig for å roe ned en situasjon/forhindre at nye hendelser inntreffer. Slik skjerming skal ikke være varig. Foresatte informeres.
- e. Tiltak i samarbeid med hjemmet som kan rette opp i skade som har skjedd.
- f. Bortvisning. Se § 6.3 i dette dokument.
- g. Flytting av elev til annen skole. Se § 6.4 i dette dokument.
- h. Politianmeldelse om saken gjelder lovbrudd. Se § 6.5 i dette dokument.
- i. Erstatningsansvar. Se § 6.6 i dette dokument.

§ 6.3 Bortvisning

Bortvisning er et tiltak som i utgangspunktet er ekskluderende, og i så måte ikke i tråd med intensjonene om en inkluderende skole for alle elever. Noen ganger vil det imidlertid være nødvendig, både av hensyn til den eleven det gjelder og de andre elevene, å foreta bortvisning. Elever kan vises bort dersom de bryter ordensreglementet i alvorlig grad og/eller gjentagne ganger. Elever på 8.-10. trinn kan vises bort fra undervisningen i inntil tre dager. Elever på 1.-7. trinn kan vises bort fra undervisningen i enkelttimer og resten av dagen.

Rektor selv vedtar bortvisningen etter å ha rådført seg med lærerne til eleven. Lærere kan vise bort elever fra egen opplæringsøkt inntil 2 timer dersom rektor har gitt tilslutning til dette. Før det blir gjort vedtak, skal en ha vurdert å bruke andre tiltak for å løse situasjonen. Eleven skal gis mulighet til å forklare seg muntlig. Elevens foresatte skal hvis mulig varsles og gis tilbud om å være tilstede før den muntlige forklaringen finner sted.

Foreldre/foresatte til eleven skal varsles før bortvisningen iverksettes for resten av dagen på 1.-7. klassetrinn, og før bortvisning for hele dager på 8.-10. klassetrinn, jf. Opplæringsloven § 9A-11.

§ 6.4 Flytting av elev til annen skole

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæring § 8-1 fjerde ledd, står det: *Ein elev kan i særlege tilfelle flyttast til ein annan skole enn den skolen eleven har rett til å gå etter første ledd, dersom omsynet til dei andre elevane tilseier det. Grunnen til at ein elev kan flyttast, kan til dømes vere at eleven mobbar ein eller fleire medelevar.*

Før det blir gjort vedtak om å flytte en elev, skal en ha prøvd andre tiltak. Når det er nødvendig, kan eleven flyttes til en skole utenfor kommunen, men ikke slik at eleven må flytte ut av heimen eller at skoleskyssen blir uforsvarlig lang.

Rådmannen tar avgjørelse i slike saker.

§ 6.5 Straffbare forhold

Dersom det foreligger mistanke om straffbare forhold, skal skolen be om politiets bistand til å gjennomføre kontroll eller andre tiltak.

Dette gjelder bl.a. forhold som tyveri, skadeverk, vold, trusler, tvang, narkotika, rasistiske utsagn og handlinger, seksuell trakassering, sjikane på grunn av religion eller livssyn og lignende.

Elevens foreldre/foresatte skal, så vidt mulig, varsles muntlig samtidig som politiet varsles.
Foreldre/foresatte skal uansett varsles skriftlig om at det er søkt om politiets bistand.
Straffbare forhold skal anmeldes til politiet.
Dersom den fornærmede er en elev, avgjør eleven/foreldrene/foresatte om forholdet skal anmeldes.

§ 6.6 Erstatningsansvar

Ved bevisst skade eller uaktsom skadeverk på skolens eiendom og utstyr, kan eleven, i tillegg til å bli ilagt sanksjoner etter reglementet her, også bli erstatningsansvarlig, jf. Skadeerstatningslovens § 1-1. Foreldre er erstatningsansvarlige etter skadeerstatningslovens § 1-2, for tiden inntil kr 5000,-. Det samme gjelder ved tap eller ødeleggelse av bøker og annet utstyr. Skolen skal reagere dersom elever ødelegger andre elevers/ansattes eiendeler. Skolen har ikke ansvar for elevenes eiendeler. Elevene oppfordres til ikke å ha med seg kostbare ting på skolen.

§ 7 Fravær

Fravær håndteres i tråd med gjeldende reglement. Se opplæringslovens § 2-11, og nærmere beskrivelser hos Udir: <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-og-opplaring/saksbehandling/fravar/grunnskolen/>

§ 8 Saksbehandling ved brudd på ordensreglementet

- Brudd på skolens ordensreglement registreres som en anmerkning i elevens mappe og følges opp med en vurderingssamtale mellom elev og lærer.
- Ved alvorlige og/eller gjentatte brudd, sendes det skriftlig melding til foreldre/foresatte, i tråd med forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til Opplæringsloven § 3-10. Foreldrene/foresatte inviteres til et oppfølgings-/vurderingsmøte.
- Vedtak om utestengelse fra arrangementer bestemmes av rektor i samråd med kontaktlærer
- Etter alvorlige brudd på Ordensreglementet, varsles elevens foreldre/foresatte om vedtaket.
- Dersom det er fare for at eleven i halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter, kan få Nokså god eller Lite god i orden eller adferd, må eleven eller foreldre/foresatte få skriftlig varsel fra skolen. På den måten kan eleven få mulighet til å gjøre en bedre innsats før karakteren blir satt.
- Beslutning om bortvisning fattes av rektor, i samråd med elevens kontaktlærer. For elever på 5.-7. årstrinn, skal bortvisningsvedtak på mer enn enkelttimer, meldes til foreldre/foresatte før det settes i verk.
- Beslutning om bortvisning ut over en dag, er et enkeltvedtak. Vedtaket skal begrunnes skriftlig og det kan påklages etter reglene i forvaltningsloven.
- Elevens kontaktlærer plikter, så langt det er praktisk mulig, å holde de foresatte kjent med problematisk adferd, slik at de foresatte kan gripe inn så tidlig som mulig

Ordensreglementet for (xx) skole er lest av elev og foresatte:

Dato: _____

Elev: _____ *Klassetrinn:* _____ *Skoleår:* /

Elevens underskrift: _____

Foresattes underskrift: _____

Denne forskrift trer i kraft etter vedtak i Kommunestyret, juni 2019.